

turligt, at Lyndet ikke engang skulde kunne fordrø et Skudsmaal indført. Det er meget godt for det mindre gode Lynde og for dem, som ellers vilde gjøre sig mistænkte, at de ere fritagne for Paategning, men det vilde være en Krænkelse for dem, der sætte Priis paa at faae et Vidnesbyrd, at de ikke kunne forlange et saadant. Det forekommer mig at være en meget lettere Maade at ordne Sagen paa, naar det stete saaledes, som jeg har anthydet. Naar der har været talt om fuldstændig at afflasse Vøgerne, da har dette store Betænkkeligheder for Controllens Skuld; det er vist, at det Ds-fentlige i mange Livsforhold kan sikke sig ved disse, ligesom den Paagældende ogsaa kan sikke sig ved at bevise, hvor han har opholdt sig til de forskjellige Tider.

Varfod: Det er mig kjært at høre, at den høitærede Justitsminister ikke synes væsentlig eller principiell at have Noget at indvende mod Forslaget. Jeg skal kun tillade mig at opholde mig ved en enkelt Uttring af det, han fremsførte. Han syntes ikke at ønske, at Skudsmaalspaategning i Lyndebogen aldeles skulde være forbudt, men han meente, at et Lynde burde kunne kræve en saadan Paategning af sin Huusbond. Saavidt jeg veed, kan et Lynde nu ikke kræve det, i det Mindste ikke kræve en Paategning, som siger Noget, og som det i Et og Alt kan være tjent med. Men desuden forekommer det mig, at det vilde være ubilligt at lægge et saadant Vaand paa Huusbonden, at han under alle Omstændigheder skulde være forpligtet til at give et Skudsmaal, selv hvor han helst var fri derfor. Den høitærede Justitsminister maa vistnok have overseet en anden Ting, som jeg dog troede at have fremhævet tilstrækkelig skarpt, den nemlig, at der ikke er det Tjerneste iveien for, at Huusbonden giver og Lyndet modtager et Skudsmaal, kun at det ikke stæer i selve Lyndebogen — det maa stæe et hvilketfomhelst andet Sted — og Grunden dertil er den, som jeg før sagde, at intet Skudsmaal i Almindelighed betragtes som et daarligt Skudsmaal. Naar nu af et tilfældigt, øieblikkeligt Lune en eller anden Huusbond nægter at give et Lynde en saadan Paategning, og dette Lynde ellers

har udmærkede Skudsmaal, vil denne Nægtelse af denne ene Paategning være tilstrækkelig til at fordærve Virkningen af alle de gode Skudsmaal, selv om denne Nægtelse er aldeles umotiveret og kun er at betragte som et øieblikkeligt og tilfældigt Lune. Man maa nemlig ikke overse, at gives der daarligt Lynde, gives der ligesaagodt daarligt Herfskab, og at det ligesaagodt kan være Herfskabets Skuld, naar det mener ikke at kunne give Lyndet et godt Skudsmaal, som Lyndets. Det maa maaskee være mig tilladt at gjøre opmærksom paa enkelte Tilfælde, som Dhrr. mulig vilde betragte som enkelte Tilfælde, der i og for sig ikke bevise Noget, men som dog bevise en heel Deel, fordi de ikke ere enkelte; de vende hvert Die-blik tilbage, og saa hyppig, at jeg fra Fæstemænd heri Lynd veed, at omtrent 20 pCt. af de Skudsmaal, der gives i Kjøbenhavn, maae betragtes som daarlige Skudsmaal, og at de samme Fæstemænd ere temmelig overbeviste om, at et temmelig bethdeligt Antal af disse 20 pCt. daarlige Skudsmaal ere ufortjent daarlige. Man har Exempel paa, at et Lynde har henvendt sig for at søge Tjeneste, og at den Huusbond, det har henvendt sig til, efterat have faaet fat i Lyndets Bog, har begyndt bagfra, og seet det ene udmærkede Skudsmaal efter det andet, men er, ved at gaae tilbage, kommen til et Skudsmaal, som har været indtil 16 Aar gammelt, og hvori en Huusbond har skrevet: „undertiden studs“, og dermed har da Virkningen af alle de gode Vidnesbyrd været tilintetgjort. Jeg turde maaskee ogsaa gjøre opmærksom paa, at man ikke har eet, men flere Exempler paa, at en Huusbond har udsærdiget for et Lynde et i Et og Alt udmærket Skudsmaal, kun med den Paategning, fremkaldt af en stor Vyst til historisk Nøiagtighed: „liber undertiden af Epilepsi“, og denne Tilspøining, der ikke i fjerneste Maade skulde nedsette Anbefalingen for et ellers udmærket Lynde og, som sagt, er stæet af lutter historisk Nøiagtighed, har tilintetgjort dette Lyndes Velsærd for bestandig. Lyndet er forgjæves gaaet fra den ene Huusbond til den anden, men Ingen har villet modtage et Lynde, der undertiden liber af Epilepsi. Naar jeg skulde videre, forfølge Virkningen af en saadan Paategning vilde jeg komme dybt